

[Dupont.]

tet, men derimod udtalelser fra enkelte professorer, der viste betydelige differencer i opfattelsen. Da udvalget henvendte sig i år, fik man følgende lakoniske svar fra Århus universitet:

„Faggruppen har vedtaget ikke at besvare de stillede spørgsmål, idet der blandt gruppens fagkyndige gjorde sig så forskellige synspunkter gældende, at en fællesudtalelse ikke var mulig.“

Det viser et og andet om sagkundskabens holdning på det juridiske område. Mon ikke professor Carl Iversens besvarelse på konsistoriums vegne fra Københavns universitet i 1961 netop rammer det rigtige, når han efter en beklagelse af en eventuel udlevering udtaler følgende:

„Universitetet er ganske klar over, at det står i de lovgivende myndigheders magt at foretage vidtgående ændringer i — eller endog helt at ophæve — det retsgrundlag, på hvilket Den arnamagnæanske Stiftelse hviler.“

Det nordisk-dansk-islandske samarbejde om håndskrifterne er et af de slagord, der har været ført frem under diskussionen i denne vinter. Når det nu fra de tre mindretals side hedder, at der er givet for lidt tid til forhandling, og at man gerne så et kompromis mellem det foreliggende forslag og de dansk-islandske videnskabelige interesser, så forekommer det mig, at man her fuldkommen overser, at der siden 1952 har været arbejdet på en sådan løsning uden resultat. Bl. a. strandede de bestræbelser, afdøde statsminister Hans Hedtoft udfoldede. I den konservative udtalelse siges det, at man beklager, at Island ikke har villet forhandle. Er det egentlig mærkværdigt, om islændingene ikke vil det, efter at Danmark har vedtaget en traktat om udlevering, og når lovforslaget om udleveringen fik et flertal af folketingets stemmer? Har vi i det hele taget noget tilsagn fra danske videnskabsmænd om af ærlig vilje at ville forhandle om sagerne? Jo, vi ved, at kommissionen, da den havde foretræde for udvalget, fablede om en nordisk eller dansk-islandsk løsning. Hvorledes vil man forsvare de postulater, der er fremkommet i „Fakta om Håndskrifterne“?

Hvad er i dag det tredje mindretals grundelse for at slutte op om det konser-

vative standpunkt? Har det ærede medlem hr. Aksel Larsen fået kolde fødder over for den rabiate agitation, håndskriftkomiteens videnskabsmænd og det konservative folkeparti har sat ind med? Jeg ser vel, at det ærede medlem antyder, at Island skal have håndskrifterne efter konservering og fotografering, men herom er der ingen uenighed. Til hvad nytte vil det ærede medlem fortsætte det ørkesløse spil over for videnskabsmænd og håndskriftkomité, der er fuldkommen forblindede af en ophidselseskampagne, som intet middel skyr for at yde modstand mod udleveringen?

Den nordiske eller den dansk-islandske løsning kunne med god vilje for længst have været gennemført. Når videnskaben nu også fabler om en sådan dansk-islandsk eller nordisk løsning, forekommer det mig, at man helt overser, at der såvel i selve lovforslaget som i traktaten er muligheder for en sådan løsning, ikke mindst efter de positive og velvillige tilsagn, som er givet af den højtærede undervisningsminister under udvalgets behandling af sagen i denne vinter.

Det ser i det hele taget mærkeligt ud, at man i dag ikke fra videnskabens side kan følge det foreliggende forslag. Den 11. december 1952 skrev professor Westergård-Nielsen en kronik i Berlingske Tidende om håndskrifterne, som sluttede med et drømmesyn. I drømmen delte han håndskrifterne mellem Island og Danmark efter kriteriet: de ulige numre til Island og de lige numre til Danmark. Professoren slutter med følgende i øvrigt rigtige bemærkninger — jeg beder om formandens tilladelse til at citere —:

„Drømmebilleder er altid naive, men de indeholder ofte en kerne af sandhed, og de kan have et ideelt præg, som realiteternes verden desværre ofte må savne. Sandhedskernen er i dette tilfælde, at studiet af islandsk sprog og litteratur i virkeligheden har brug for to centre. Ét og kun ét studiecenter løber ofte risiko for at stagnere med tiden, og islandsk filologi kan stadig nyde godt af tilknytningen til den øvrige nordiske filologi, ligesom denne i meget højere grad, end tilfældet har været hidtil, kan udnytte de muligheder, Islands universitet kan byde på.“